

KLAGE

på avslag på

ØKT REGULERING AV LJOSVATN

Figur 1 Dagens dam i utløpet av Ljosvatn

Neset Kraft AS innehar konsesjon på regulering av Ljosvatn med 10 cm. Det er søkt om at reguleringen økes 1,9 m til 2 m, men dette har NVE avslått. Neset Kraft AS klager på vedtaket, men reduserer samtidig ønsket regulering til 1,2 m.

Det søkes om en laveste regulerte vannstand på kote 402,7 moh og en høyeste regulerte vannstand på kote 403,9 moh. Det vil si at overløpet og dammen heves 0,2 m, med en påstøp. Vannstanden vil heves kun 0,2 cm og neddemt areal blir minimalisert. Reguleringen tas hovedsakelig i form av nedtapping.

NVE's avslag argumenterer med mulig slåttemyr ved utløpet av bekken fra Rundtjørn, men dette tilbakevises av eldre kjentfolk og biolog har heller ikke gjort funn som tyder på at det her er slåttemyr.

Avslaget begrunnes også i at reguleringen vil berøre områder med sammenhengende naturområder med urørt preg. Området ved Ljosvatn er ikke å oppfatte som urørt.

Regulering på 1,2 m gir en økt produksjon i Østre- og Nedre Neset kraftverk på 630.000 kWh. Reguleringen vil gi noe økt kraftproduksjon også i kraftstasjoner nedstrøms Nedre Neset Kraftverk.

Neset Kraft AS kan ikke se at avslag på regulering av Ljosvatn er tilstrekkelig begrunnet, og ber om at vedtaket omgjøres. Det foreslås nå en regulering fra 402,7 moh til 403,9 moh.

Tiltaket ligger i Lund kommune, Rogaland fylke

 Neset Kraft AS

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
POSTBOKS 509 1, MAJORSTUA

0301 OSLO

Deres ref.: 201835652-16
Arkiv: 312

Deres brev: 21.12.2020

Vår ref: Rolf Svan Amundsen

Dato: 19.02.2021

ANKE PÅ «AVSLAG OM TILLATELSE TIL Å REGULERE LJOSVATN, NEDRE- OG ØVRE RUNDTJØRN OG ÅMSTADVATN I LUND KOMMUNE.»

Det vises til deres brev av 21.12.2020 og vårt brev sendt NVE 18.01.2021 (dessverre er dette brevet datert med 07.12.2018. Dette er selvfølgelig feil – skulle vært 18.01.2021)

Neset Kraft AS tar til etterretning NVE sitt avslag på regulering av Åmstadvatn, Øvre Rundtjørn og Nedre Rundtjørn.

Neset Kraft AS mener imidlertid at det bør gis tillatelse til en regulering av Ljosvatn, men foreslår nå å redusere reguleringen noe.

Ljosvatn er i dag regulert mellom kote 403,60 moh og 403,70 moh.

Det søkes om tillatelse til å regulere Ljosvatn mellom kote 402,70 moh og 403,90 moh.

Reguleringen foretas ved å senke vannet 0,9 m i forhold til dagens vannstand og heve vannstanden 0,2 m i forhold til dagens HRV.

Neset Kraft AS anker NVE sitt avslag på Neset Kraft AS sin søknad om å øke reguleringen i Ljosvatn, men foreslår at reguleringen reduseres.

Reguleringen økes i forhold til dagens regulering med 1,1m.

Neset Kraft AS kan ikke se at avslaget på økt regulering av Ljosvatn, er tilstrekkelig begrunnet.

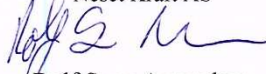
Myra som vi mener feilaktig nevnes som mulig slåttemark øst for Ljosvatn, vil med nytt forslag i svært liten grad bli berørt av foreslått regulering.

I vedlagte «Klage på avslag på regulering av Ljosvatn» argumenteres det for ny omsøkt regulering.

Dersom det er spørsmål eller ytterligere dokumentasjon behøves, ber vi om å bli kontaktet.

Med vennlig hilsen

Neset Kraft AS

Rolf Svan Amundsen

Daglig leder

Mob: 917 18 848

rolf@siram.no

Neset Kraft AS, org.nr. 991 704 817
Fritjof Nansens plass 6, 0160 Oslo
www.clemenskraft.no

Innledning.

Det vises til søknad fra Neset Kraft AS om regulering av Ljosvatn, Nedre og Øvre Rundtjern og Åmstadvatn – datert 7.12.2018, og til NVE sitt avslag på vår søknad datert 21.12.2020.

Neset Kraft AS tar deler av avslaget til etterretning, men klager herved på vedtaket som gjelder Ljosvatn.

1.1 Åmstadvatn

Neset Kraft AS tar NVE's avslag på søknad om å regulere Åmstadvatn til etterretning.

1.2 Øvre- og Nedre Rundtjørn

Neset Kraft AS tar NVE's avslag på søknad om å regulere Øvre- og Nedre Rundtjørn til etterretning.

Neset Kraft AS vil likevel bemerke at NVE sitt argument om at reguleringen vil berøre et sammenhengende naturområde med urørt preg, ikke er riktig. Området er berørt av skogsbilvei og det er aktiv bruk av området til beiting og det er opparbeidet skiløype langs vannet.

1.3 Ljosvatn

Neset Kraft AS er uenig i NVE's avslag på søknad om å regulere Ljosvatn.

NVE argumenterer blant annet med at reguleringen vil berøre et sammenhengende naturområde med urørt preg. Dette mener Neset Kraft AS ikke er riktig og at Ljosvatnområdet ikke kan betraktes som urørt. Det er vei inn til området både langs vannet og bort til dammen. Det er gravd kanal i vannet inn mot dammen. Det er stort beitetrykk av både storfe og småfe i området og det er 2 hytter ved vannet. Det er etablert dam i utløpet av vannet og vannet er regulert 10 cm.

Det er av høringsparter skapt en uklarhet rundt forholdet slåttemyr, da det er fremsatt påstand om at myra ved utløpet av bekken fra Rundtjørn kan være slåttemyr.

Eldre personer (Jostein Østrem, Magne Handeland) kan ikke huske at det noen gang har vært slått i nevnte område. De kjenner til ulike steder der det i gammel tid ble slått gras, men ikke på nevnte sted.

Da heller ikke biolog har gjort funn som tyder på at det er slåttemyr ved vannet, bør dette ikke være et argument mot en regulering av vannet.

Tiltakshaver ønsker nå kun å heve vannstanden 20 cm, noe som i liten grad vil medføre neddemming av områder rundt tjernet og myra øst for vannet.

Ljosvatn har forholdsvis bratte strender og neddemt areal antas å ligge på under 1 da totalt sett og inkludert myra øst for vannet.

2 Klagebegrunnelse - Ljosvatn

Neset Kraft AS mener inngrepet ved en slik mindre regulering, ikke har spesielt store ulemper. En samlet økning i kraftproduksjonen på 630.000 kWh til en svært rimelig pris bør tilsi at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene. Utbyggingspris 0,7 kr./kWh

Kraftproduksjonen øker 400.000 kWh i Østre Neset kraftverk og gir en økt kraftproduksjon på 230.000 kWh i Nedre Neset kraftverk.

Myra ved utløpet av bekken fra Nedre Rundtjern ble befart i forbindelsen med utarbeidelsen av biologisk – mangfold-rapport i 2017 og den ble ikke karakterisert som slåttemyr, jfr. kap. 1.3 og vil i svært liten grad påvirkes.

Tiltaket berører ikke områder som er definert som store sammenhengende naturområder med urørt preg.

2.1 Miljøaspekter

2.1.1 Generelt

Området ved Ljosvatn er allerede betydelig berørt av vei langs vannet, samt vei bort til dam i utløp av vannet. Det er beiteområder for både storfe og småfe ved vannet og landskapet bærer sterkt preg av beitedyr. Det er etablert dam i utløpet av vannet og vannet er regulert med 10 cm regulering ned fra det som i dag regnes som normalvannstand (403,70 moh). Det er 2 hytter ved vannet.

2.1.2 Friluftsområde

Området er ikke mye benyttet som friluftsområde da folk fortrinnsvis kjører opp til Sætra og starter turen innover i marka derfra. Her er det flere turstier og dette er utgangspunkt for skiløyper etc. Det er ikke oppkjørte skiløyper ved Ljosvatn

Det kan nevnes at lokalt idrettslag, ikke har protestert på tiltaket.

Neset Kraft AS mener at omsøkt regulering ikke vil påvirke friluftslivet i negativ grad.

2.1.3 Fisk

Prøvefisket viste at Ljosvatn er overbefolket av småvokst ørret av dårlig kvalitet. Vannet er således i liten grad benyttet til fritidsfiske. Gyteområder i innløpsbekken vil i liten grad bli berørt av tiltaket, og foreslått regulering vil trolig bety lite for fiskebestanden og for bruksverdien av fiskeressursene.

2.1.4 Fugl

Det er fra fylkesmannens side nevnt at det er hekkende rovfugl i området, men dette gjelder ikke området ved Ljosvatn.

Når det gjelder våtmarksfugl har den biologiske mangfoldrapporten omtalt verdien av dette i området. I rapporten skrives det at en eventuell neddemming av ca. 8 daa av myra vil ha minimal betydning for eventuelle våtmarksfugler som besøker området.

Nå som reguleringen foreslås redusert og en svært liten del av myrområdet berøres, vil denne eventuelle påvirkningen ytterligere reduseres.

2.1.5 Kulturminner:

Ingen kulturminner vil bli påvirket.

2.1.6 Inngrepsfrie områder:

Området er absolutt ikke fritt for inngrep og inngrepsfrie områder blir ikke berørt.

3 Foreslått regulering og kraftproduksjon

Med foreslått LRV på kote 402,70 og HRV på kote 403,90, får Neset Kraft AS en produksjonsøkning som følger:

Nedre Neset kraftverk: 0,42 GWh vinter, 0,19 GWh sommer, samlet en produksjonsøkning på 0,23 GWh

Østre Neset kraftverk: 0,326 GWh vinter, 0,073 GWh sommer, samlet en produksjonsøkning på 0,4 GWh.

Totalt en produksjonsøkning på 0.515 GWh vinter og 0,115 GWh sommer.

Totalt en gevinst på 0,63 GWh.

Laveste vannstand:

Hvor mye vannstanden naturlig endres med endret tilsig er ukjent, men normal vannstand – vannstand ved middeltilsig - antas å ligge på kote 403,70. vannet er nå regulert med nedre reguleringsgrense på 403,60 moh og øvre reguleringsgrense på 403,70 moh.

Nedre reguleringsgrense LRV er omsøkt på kote 402,70. Det vil si at vannet tappes ned i forhold til normalvannstanden.

Neset Kraft AS mener dette ikke bør ha alvorlige konsekvenser for miljøet i og rundt vannet.

Høyeste vannstand:

I forhold til tidligere omsøkt heving av vannstanden på 1 m, søkes det nå om heving på 0,2 m. Neddemt areal begrenses da betydelig. Vannet har en naturlig skvalpesone og hevingen av vannstanden vil ikke overstige denne «skvalpesonen».

Reguleringsfilosofi - Kjøremønster

Da reguleringen er liten vil denne ikke bidra i særlig grad til lagring av vann for bruk på et senere tidspunkt - sesongregulering. Stort sett vil magasinet kjøres ned slik at reguleringen kan ta opp og akkumulere vann når tilsiget overstiger kraftverkets største slukeevne. På denne måten får man utnyttet mer av tilsiget.

Magasinet vil derfor i store perioder ligge noe nedtappet.

I vedlegg er det vist magasincurver med dagens regulering og med akseptert regulering.

Vannføring i elv

Da man øker reguleringen, vil man ved store tilsig akkumulere vann i magasinet og kun minstevannføringen vil gå i elva. Man vil få noen flere dager med kun minstevannføring i elva. Samtidig oppnår man at man får færre dager med mindre vann i elva enn minstevannføring.

Antall dager med vannføring i elv > minstevannføring:

Regulering 0,1 m		Regulering 1,2 m	
Vått år	80	Vått år	57
Median år	27	Median år	9
Tørt år	20	Tørt år	11

Flom i elva fra Ljosvatn og nedover vil dempes noe og antall dager med vannføring større enn minstevannføring reduseres noe.

Antall dager med vannføring i elv > minstevannføring:

Regulering 0,1 m		Regulering 1,2 m	
Vått år	0	Vått år	0
Median år	11	Median år	9
Tørt år	0	Tørt år	0

4 Teknisk plan

4.1 Dam/Inntak

Dammen bygges på 20 cm i hele dammens lengde og i hele dammens bredde.

Flomløpet heves 20 cm med en 20 cm bred og 20 cm høy påstøp. Påstøpen forankres i eksisterende flomløp.

Det renskes opp i innløpet og ved behov sprenges det en liten kanal inn mot dammen for å få tilstrekkelig vannføring fram til dammen ved lav vannstand i magasinet.

4.2 Erstatningstiltak

Grunneier på Gnr. 42 Bnr. 4 har storfe beitende på området mellom veien til dammen og vannet. Ned mot vannet er det svært vått og dyrene har problemer med å gå ned mot vannet. Grunneier er bekymret for at en heving av vannstanden vil øke problemet.

Neset Kraft AS har sagt seg villig til å bruke stedege masser for å stabilisere vannkanten i det aktuelle arealet slik at adkomst til vannet for beitedyrene blir god, samtidig som det kan etableres en mer stabil vegetasjonsmatte i det nå bløte strandområdet. Vannkanten plastres med grovere steinmasser som skal hindre erosjon som følge av husdyrtråkk.

4.3 Kostnadsoverslag.

Dammen støpes på 20 cm i hele dammens lengde.

Det må graves og eventuelt sprenges noe i innløpet til dammen da det er forholdsvis grunt fra vannet og fram mot dammen. Kanalen/opprensingen vil skje i løpet syd for den lille «øya» i innløpet mot dammen

Det vil som beskrevet over og i søknad fra Neset Kraft AS – datert 7.12.2018 bli utført arbeid for grunneier 42/4 for å sikre bedre forhold for beiting av storfe.

Dammen vil fortsatt bli plassert i bruddkonsekvensklasse 0.

Prosjektering – Teknisk plan	30.000,-
Prosjektering - Anbudspapirer	20.000,-
Entreprenørkostnader – Rigg, drift, tørrlegging, rensk	50.000,-
Entreprenørkostnader – Påbygging av dam	100.000,-
Entreprenørkostnader – Sprenging/rensk av kanal	50.000,-
Erstatninger – avbøtende tiltak	100.000,-
Oppfølging, administrasjon, byggherrekost	30.000,-
Uforutsett 10 %	40.000,-
Stopp/produksjonstap	20.000,-
Sum utbyggingskostnader	440.000,-

Det oppnås en økt produksjon på 630.000 kWh i forhold til dagens produksjon.

Utbyggingskostnaden blir kr. 440.000,-/630.000 kWh = 0,7 kr./kWh

5 Endringer nedstrøms Østre Neset kraftverk

Den foreslåtte reguleringen bidrar kun til en mindre endring i vannføringen i elven mellom inntaksdammen til Nedre Neset kraftverk og utløpet av Nedre Neset kraftverk.

Antall dager med vannføring i elv < minstevannføringen (minstevannføring 80 l/s)

Regulering 0,1 m		Regulering 1,2 m	
Vått år	0	Vått år	0
Median år	12	Median år	12
Tørt år	0	Tørt år	0

Antall dager med vannføring i elv > minstevannføringen (minstevannføring 80 l/s)

Regulering 0,1 m		Regulering 1,2 m	
Vått år	80	Vått år	77
Median år	29	Median år	29
Tørt år	21	Tørt år	21

Største flommen i vått år endres fra 9,6 m³/s ved 0,1 m regulering i Ljosvatn til 8,8 m³/s ved 1,2 m regulering.

Største flommen i median år endres fra 3,9 m³/s ved 0,1 m regulering i Ljosvatn til 3,9 m³/s ved 1,2 m regulering.

Største flommen i tørt år endres fra 5,6 m³/s ved 0,1 m regulering i Ljosvatn til 5,5 m³/s ved 1,2 m regulering.

I vedlegg vises vannføring i elv ved vått, median og tørt år.

6 Konklusjon

Neset Kraft AS tar NVE sitt avslag om regulering av Nedre og Øvre Rundtjern og Åmstadvatn til etterretning, men klager på vedtaket som gjelder Ljosvatn.

En regulering av Ljosvatn er viktig for Neset Kraft AS, og for å få gjennomslag for en noe økt regulering av Ljosvatn, har man redusert foreslått/omsøkt regulering.

Neset Kraft AS søker om en nedjustert regulering av Ljosvatn med ny reguleringshøyde på 1,2 m, med HRV på 403,9 og LRV på kote 402,7 moh.

Den foreslåtte reguleringen gir betydelig forbedret økonomi for Neset Kraft AS, og det er en billig utvidelse med lav miljøkostnad. Området framstår med flere tekniske inngrep og kan ikke karakteriseres som urørt.

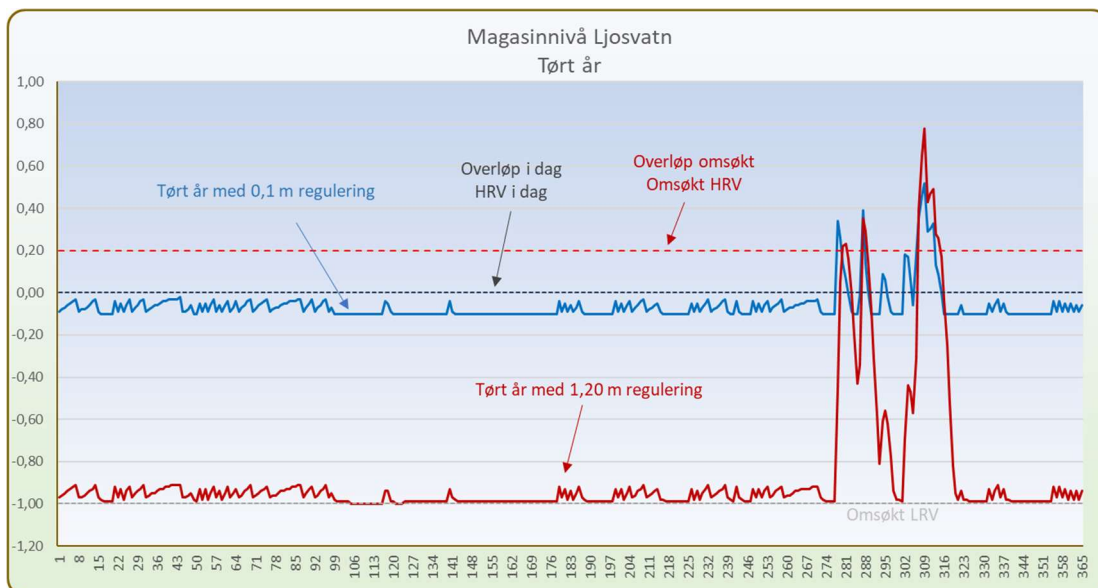
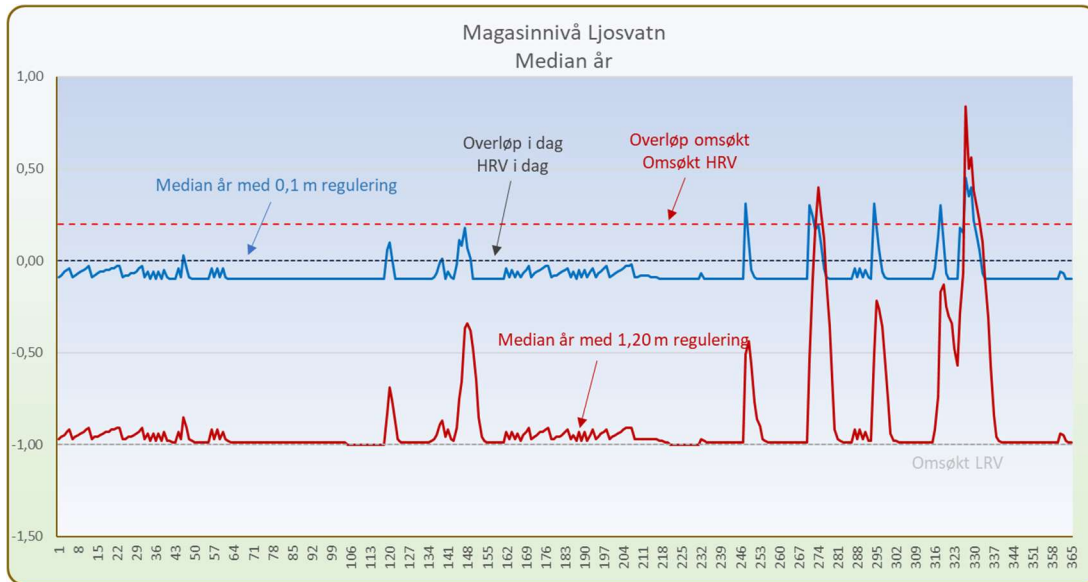
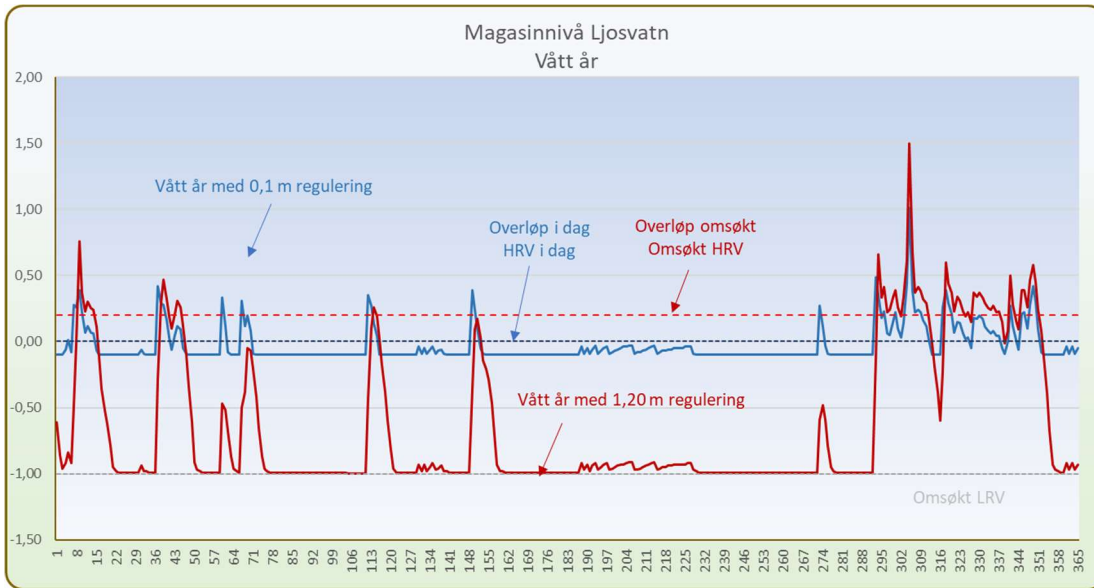
Med en regulering på kun 1,2 m der det meste av reguleringen tas som nedtapping, vil neddemt areal bli redusert til et minimum. Det estetiske inntrykket blir ikke sterkt forringet av en slik mindre regulering.

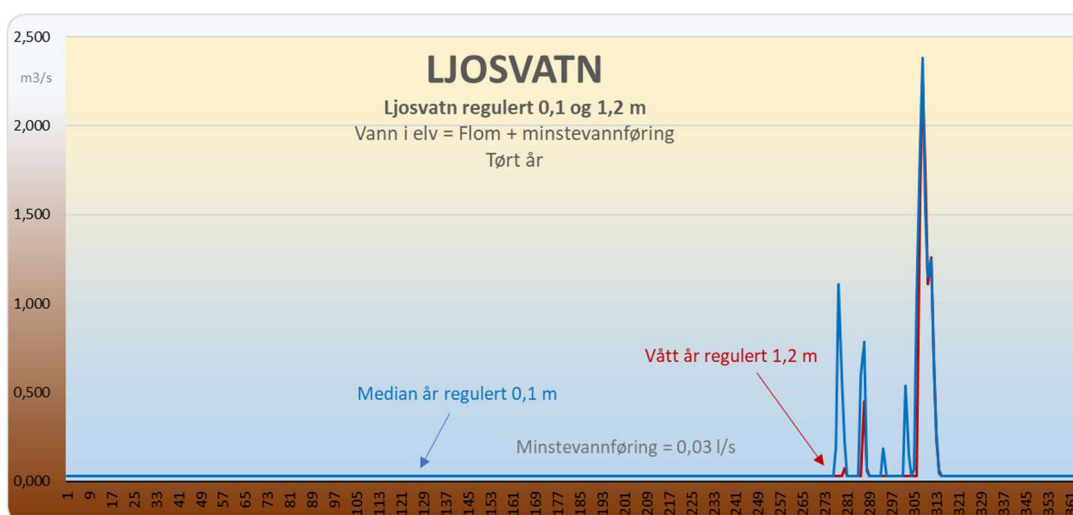
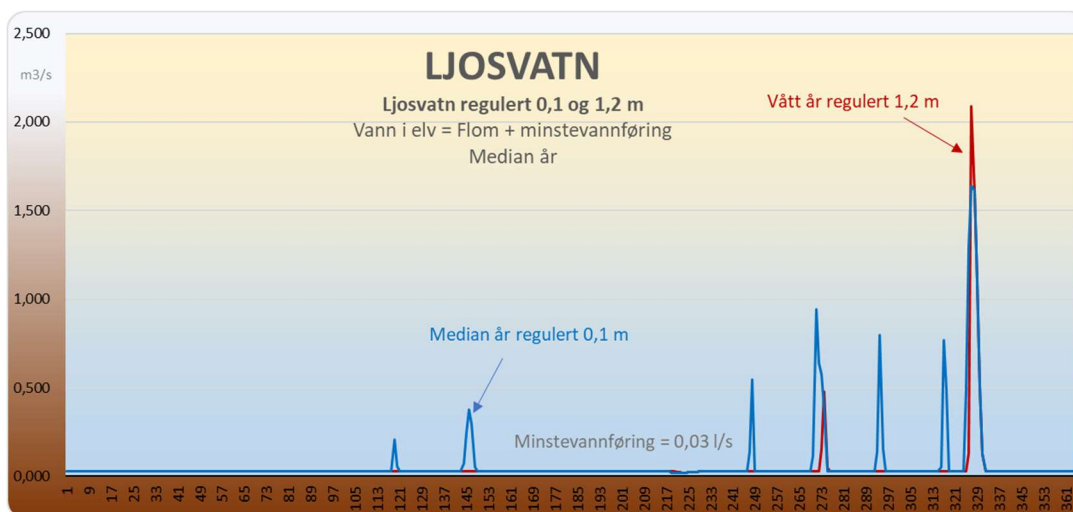
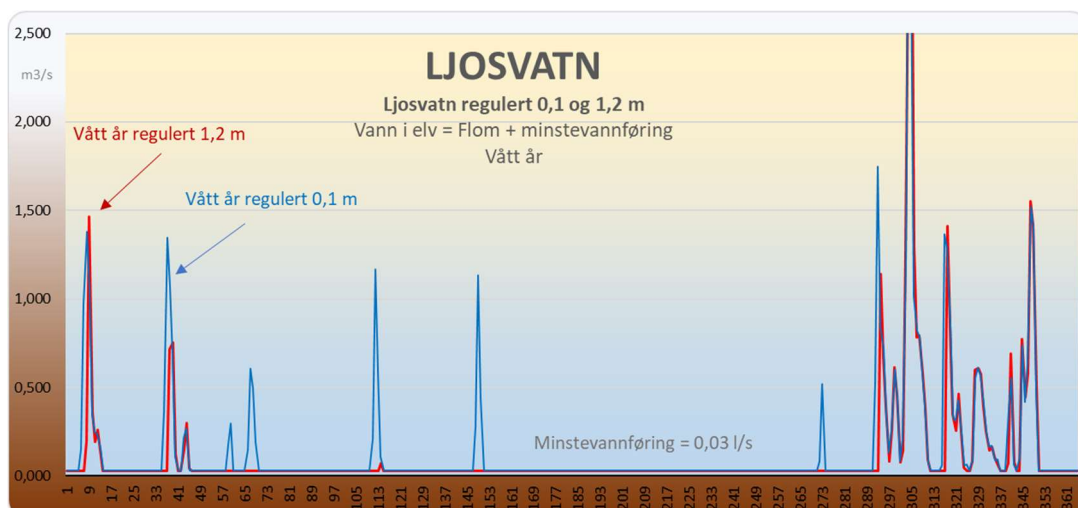
Påvirkningen på biologisk mangfold blir ubetydelig.

Forholdene i elvestrekningene blir minimalt endret ved slik regulering

Se for øvrig notat fra Sweco der det gjøres rede for påvirkninger ved den reguleringen som nå er foreslått/akseptert.

VEDLEGG

Ved en regulering på 10 cm vil vannføringen i elva i sitt være under 30 l/s i 2,7 dager i året
 Ved en regulering på 1,2 m vil vannføringen i elva i sitt være under 30 l/s i 2,2 dager i året
 Vannføringen i elva er da lik tilsiget inn i Ljosvatn.

